

T. c. Dunaposta

Reggeli Újság

Noviszád, 1939 július 3, hétfő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 181. szám

Az angol munkásság békeszózata:

Senki sem akar háborút Németországgal

London a Vatikán közvetítését óhajtja a német-lengyel viszályban
— Göbbels: Csak a rajtunk elkövetett igazságtalanság jóvátételét kívánjuk
— Anglia heti kémmillió fontot fordít repülőgépipítésre

Brémából jelentik: Brémában szombaton avatták fel az új hidat, amelyet Hitler Adolf-hídnak neveztek el. Déután vízrebocsátották az újonnan épített »L« jelzésű nehéz cirkálót, a német haditenger-

részet legújabb egységét. A cirkáló úrtartalma 10.000 tonna. Ahhoz az osztályhoz tartozik, mint a januárban vízrebocsátott Seidlitz cirkáló.

zott helyről származó értesülés szerint Molotov szombat délelben a Kremben fogadta az angol és francia nagykövetet, valamint Strang külön megbízottat. A megbeszélés közel két óra hosszat tartott. Hír szerint a megbeszéléseket rövidesen folytatják. Ugy tudják, hogy a nagykövek — a londoni és párisi utasításoknak megfelelően — szombaton átadták Molotovnak az új javaslatokat.

lyozza a népek közti jó viszony kifejlődését. Olaszország ezt a kormányzati formát a megtorlások elleni törvényes védelemnek tekintti. Anglia kijelenti, hogy egyetlen német férfinak, asszonynak vagy gyermeknek sem akar bántalmat okozni. Ez azonban nem állja meg a helyét, mert a »fehér háború« épen ezek ellen irányul. A megtorlásoknak — amint annakidején Eden kijelentette — épen az olasz nép megfojtása volt a célja. Azt is mondták, hogy Németország úgy segíthet túlépedésén, ha alkotó munkát végez. De figyelmen kívül hagyják, hogy a nyolcmillió lakosú Belgiumnak tízmillió lakossal bíró gyarmatai vannak, amelyek óriási ásványi kincseket, mezőgazdasági és egyéb lehetőségeket rejtnek magukban és figyelmen kívül hagyják azt is, hogy az ugyancsak nyolcmillió lakosú Hollandiának is rendkívül értékes gyarmati birodalma van.

London a feszültség enyhülésére számít

Londonból jelentik: Az angol lapokban megjelent riasztó híradásokkal szemben a Press Association parlamenti levelezője hangoztatja, hogy az angol kormány a jövő hét végén semmi olyan eseményre nem számít, amely megindokolná a külpolitikai vitát. Ellenkezően, azt hiszik, hogy a nemzetközi helyzet valószínűleg inkább lecsillapodik, úgyhogy a feszültség enyhülése és a különböző híresztelések megszűnése remélhető.

London a békéért

Párisból jelentik: A Ce Soir londoni tudósítója angol diplomáciai körökből úgy értesül, hogy a német-lengyel ellentét ügyében angol részről békítő közbelépésre óhajtják rábírnai a Vatikánt. A közvetítő tervvel kapcsolatban — mint jelentettük — Lipót belga király neve is felmerült, de Londonban úgy vélik, hogy a belga uralkodó közbelépése csekély kilátással kecsegtetne. Londonban továbbra is szó van arról, hogy Chamberlain személyes üzenetet intéz Hitler kancellárhoz.

Az angol munkástanács békeszózata

Londonból jelentik: Az angol nemzeti munkástanács békeszózatot intézett a német nemzethez. A kiáltvány többek között ezeket mondja:

— Ne nyugodjunk bele abba az állításba, hogy a háboru elkerülhetetlen. Határozzuk el mindnyájan, németek és angolok és a többj nép valamennyien, hogy sorsunk urai és nem rabszolgái leszünk. Senkisem akar Németországgal háboruszkodni! Barátaitok vagyunk! Előttetek és minden nép előtt nyitva áll az igazság útja, háboru nélkül.

LONDON KÖZBIZTONSÁGA

Londonból jelentik: Az angol főváros biztonságára a hétfői szünet alatt 16.000 rendőr ügyelt, mert az új köztársaságiak újabb tömeges bombamerényleteket terveznek. Az angol főváros valamennyi fontos pontját, a pályaudvarokat és a távbeszélőközpontokat rendőrök őrzik.

AZ ANGOL HADIREPÜLÉS ÉS FEJLETTSÉGE

Londonból jelentik: Az angol légügyi miniszter szombat este beszédet mondott az angol katonai repülés növekvő erejéről. Hetenként átlag kétmillió fontot fordítanak kizáróan repülőgépipítésre. A miniszter szerint a katonai repülés egyike a világbeke fentartását leginkább szolgáló eszközöknek.

A FRANCIAELLENES PROPAGANDA LEKÜZDÉSE

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök, a belügyminiszter, valamint az igazságügyminiszter és a rendőrség vezetői szombaton értekezletet tartottak. A megbeszélés célja az volt, hogy különböző intézkedéseket határozzanak el a Franciaország érdekei ellen irányuló propagandaüzelmek megszüntetésére.

Bonnet francia külügyminiszter szombaton megbeszélést tartott Phipps angol nagykövettel. Ez a megbeszélés szorosban beleilleszkedik a Páris és London között folyó állandó érintkezésekbe és a harmadik hatalmakkal folyó tárgyalásokba.

Szombat este Párisban az a hír terjedt el, hogy a francia-angol-szovjet tárgyalások kielégítő módon haladnak. Moszkvai tájéko-

A SZOVJET KÖVET ROOSEVELT ELNÖKNÉL

Washingtonból jelentik: Umanzki washingtoni szovjetnagykövet félórás megbeszélést folytatott Roosevelt elnökkel a nemzetközi helyzetről. Washingtoni politikai körök szerint a megbeszélést Roosevelt kezdeményezte, mert tájékozódni akar a szovjetunió magatartásáról az európai és a távolkeleti kérdések tekintetében. Umanzki nagykövet, aki két nappal ezelőtt hasonló megbeszélést folytatott Hull külügyminiszterrel, a hét közepén Maszkvába utazik, ahol mintegy hat hétig marad.

NEM HIVTÁK HAZA AMERIKA LONDONI NAGYKÖVETÉT

A londoni amerikai nagykövetség hivatalosan megcáfolja azt a hírt, amely szerint Kennedy londoni amerikai nagykövetet jelentésselre Washingtonba hívták. A cáfolat határozottan kijelenti, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

NÉMETORSZÁG NINCS ELSZIGETELVE

Rómából jelentik: A Stefani iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

— Itt az ideje, hogy rámutassunk egyes tévedésekre. Németország nincs elszigetelve. Németországot szoros katonai szövetség fűzi Olaszországhoz és barátj kapcsolatokat Japánhoz, Magyarországhoz és Spanyolországhoz. Németország együttműködik Jugoszláviával, Dániával és a baltj államokkal meg nem támadási szerződéseket kötött Svájjal, Belgiummal és Hollandiával pedig jó szomszédi viszonyt tart fenn. Tévedés tehát azt állítani, hogy a németországi belső kormányzat a külföldön állandó nyugtalanságot idéz elő és megakadályozza a népek közti jó viszony kifejlődését.

GÖBBELS: A VILÁG TIZ ÉV ÓTA MEGVÁLTOZOTT

Berlinből jelentik: Göbbels a Völkischer Beobachterben azt írja, hogy a német néphez vezető egyedüli közvetlen út Hitleren át vezet. Minden más ut el van zárva. Az igazság angol fanatikusai, akik más utat akarnak keresni, úgy tűnnek fel előttünk, mint valaki, aki tíz évig be volt balzsamozva, most hirtelen felébredt és nem érti, hogy a világ közben némiképp megváltozott.

Chamberlainnek arra a kijelentésére, hogy szeretné megérni azt a pillanatot, amikor józan emberekkel ismét józanul lehet tárgyalni, Göbbels a következőket válaszolja:

— Mi abban a kevéssé irigyléreméltó helyzetben vagyunk, mint az a jámbor utas, akit sötét erdőben teljesen kifosztottak és amikor elvették az óráját és ezt még

kihívó módon az orra előtt lengetik, — baráti megbeszélésre szólítják fel. Ilyen helyzetben általában kevés gondot szoktak fordítani a jó modorra.

A német-angol viszonyról Göbels a következőket írja:

— A tényállás a következő: Az angolok bekerítő politikát folytatnak, mi pedig védekezünk ellene. Ez minden. A bekerítés borzalmas szó ugyan, de még borzalmasabb maga a tény. Hogy most nem minden úgy történik, amint London kigondolta és elképzelte, ez több, mint kínos dolog, de nem a mi hibánk. Nekünk az angol fenyegetések többé nem imponálnak. Mit tegyen tehát London? A felelet nagyon egyszerű: változtassa meg politikáját és a beszédeket kövessék tettek. Hogy mit akarunk Londontól? Csak azt, hogy a rajtunk elkövetett igazságtalanságot ismét tegyék jóvá.

A FRANCIA SAJTÓ TÁMADJA A NEMZETKÖZI FIZETÉSEK BANKJÁT

Párisból jelentik: Az Ordre felveti a kérdést, hajlandó-e a francia kormány a Nemzetközi Fizetések Bankjában elhelyezett francia követeléseket visszavonni. A lap azt írja, hogy Reynaud pénzügyminiszter az illetékes tényezőkkel most tárgyal erről a kérdéstről. 800 millió frankról van szó, amelyből 500 millió a legutóbbi német jóvátételi fizetésből ered. A lap ezután élesen támadja a Nemzetközi Fizetések Bankját a cseh követeléseknek a birodalmi bank részére történt kiszolgáltatása miatt, majd azt írja, hogy a francia követeléseket nem szabad csekélységgként kezelni és a bázeli nemzetközi tényezők jóakaratainak és kalandos műveleteinek kiszolgáltatni. Franciaország feladata ellenkezően, abban áll, hogy visszavonja a játékból azt, ami az övé, még akkor is, ha ezzel a bank károsodnék, — írja a lap.

A BÉKE TÉNYEZŐI

Rómából jelenti az Avara: A Stefanj iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

— A tengely hatalmai Daladier apokaliptikus beszédével és Halifax lord beszédével szemben, amely helyeslésre talált a háború híveinél, továbbra is példás magatartást tanúsítanak. Ez a magatartás erejük és joguk tudatán nyugszik. Az európai béke első alapfeltétele az, hogy a nyugati reakciós hatalmak nem rendelkeznek kellő erővel ahhoz, hogy szembeszálljanak azzal a hatalmas tömbbel, amelyet a német és az olasz haderő jelent. A totális államok viszály esetén 250-300 hadosztályt alakíthatnak, 25 millió szuronnal. A béke másik eleme a nyugati hatalmak távolkeleti nehézségeiben keresendő. Összetűzés esetén az indokina franciá gyarmatok védelem nélkül maradnának. Ugy látszik, Franciaország 50.000 főnyi haderőt akar Indokinába küldeni. Ezt Japán közbömbösen nézné, mert milliós hadsereggel rendelkezik és a Kínai Tenger ura. Másfelől az angol hajóhad nem mehet a Távolkeletre anélkül, hogy ezzel ne gyengülne az Északi és a Földközi Tengeren. Ugyanebből az okból veszedelmes volna az angol flotta megjelenése az európai vizeken, mert ez viszont gyengítené helyzetét Ázsiában.

Betty Carstairs birodalma

Egy angol milliomoslány kilenc év alatt létrehozta a „Földi Paradicsomot”

Londonból jelentik: Betty Carstairs-t kilenc év előtt jól ismerték az angol főváros, előkelő társaságában. Szüleinek halála után súlyos milliók maradtak rá — fontokban. Emellett fiatal volt, ragyogó szépség, a legismertebb sporthölgyek egyike, különösen a motorosnákversenyekben tűnt ki. Nem csoda, ha a legősibb brit családok sarjai versengtek a kezéért, ő azonban kosarat adott mindegyiküknek. Aztán egyszerre eltűnt. Az a hír járta, hogy megvásárolt az angol Antillákon, a Bahama-szigetcsoport környékén egy kietlen szigetet és ott telepedett le.

»Különc nő«, — mondták az emberek, aztán vállat vontak és elfeledték.

Pár hét előtt a nagy rádióközpontok egy magánállomás ZF 2. jellel kezdődő leadását fogták fel. Az üzenet a következőképp hangzott:

— Itt a Bálnák szigete. Betty Carstairs vagyok. Meghívom azokat az újságírókat, tényképeseket, akik nem riadnak vissza egy kis utazás fáradsalmaitól, jöjjenek el hozzám és nézzék meg, mit csináltam.

Ez a jelentkezés a szenzáció erejével hatott. Egyszerre mindenki visszaemlékezett a magas, kisportolt lányra, akinek annyi akarat-erő és céltudatosság volt a nézésében, mozgásában. Hágy éves lehet most? ... Megvan vagy harminckilenc. Mihez kezdhetett azon az Isten hátamögötti szigeten?

Igy történt, hogy egy napon vagy tucatnyi angol és amerikai világlap tudósítója kötött ki a Bálnák szigetén és — az első perctől kezdve nem tudtak magukhoz térni a csodálkozástól.

Betty Carstairs 1930 áprilisában érkezett meg új birodalmába egy ír ember: Hugh Brooke és egy kulturmérnök: John Hollycroft társaságában. Hármában láttak neki az emberfeletti feladatnak:

Földi Paradicsomot varázsolni

elő a dzsungelből és sivatagból.

Mert a tizennyolc négyzetkilométer kiterjedésű sziget felerészben őserdő volt, felerészben szikkadt pusztaság; pár félénk, csonttáaszott benszülött tengődött rajta.

Az új urnő erdőirtókat hozatott a Bahamák fővárosából, kertészeket Miamiából, utépítőket Mexikóból. Hosszu évek kemény és módszeres munkája árán megtörtént a csoda: ma a sziget szántóföldek, virágoskertek, ananász- és egyéb ültetvények láncolata. Van kikötője.

Tizenegy kereskedelmi hajója, huszonhat kilométer hosszú autóműntja,

piros táblákra rajzolt »Stop« és »Go« felirásokkal, akár Newyorkban, iskolája, temploma, kórháza, sporttelepe, sőt szabályos versenyuszodája is.

Betty Carstairs háza a mexikói urilakok mintájára épült, hatalmas pálmakert közepén; a benszülöttek virágos kertés bungalovokban laknak.

Százötven család van már belőlük, mindegyikük bálványozza a »fehér királynét«. Lúktet az élet. A gondosan söprött utakon ragyogó kis Ford-kocsik keresztezik a városok ösvérfogatait, a hetipiacon folyik az alku... A kaszinóban öszjeülnek a helyi előkelőségek, a tiszteletes, a bíró, a jegyző, az orvos, a gyógyszerész, megvitatva az ügyes-bajos dolgokat... És ami a legrendkívülőbb: a sziget megél bennlakóinak munkájától, nem szorul semmiféle külső segítségre, még saját pénze is van!

Ami a nagyvilág politikusainak és kilencpróbás szakembereinek eddig nem sikerült, azt itt kicsinyben létrehozta

egyetlen nő energiája,

Betty Carstairs, az angol milliomoslány, talán unalomból, talán sportból, talán kísérletező kedvtelésből, emgalkotta az »eszményi államot«.

600.000 négyzetkilométernyi földterülethez van joga Németországnak a déli sarkvidéken

Egy antarktísi expedíció érdekes nemzetközi jogi következményei

Wohltat minisztériumi igazgató, a német gazdasági minisztérium főtitviselője érdekes cikket írt a »Vierjahresplan« című folyóiratba. elmondja a cikk, hogy

a külföldi zsirbehozatal csökkentése céljából a németek bálnavadász hajórajokat küldtek a tengerekre.

A bálnazsákmány ma már a margaringyártáshoz szükséges bálnaolajmennyiség ötven százalékát fedezi.

A bálnavadászoknak támaszpontonra van szükségük a délsarki tengeren s ezért a »Schwabenland« nevű expe-

díciós gőzös két repülőgép segítségével kutatásokat végzett a déli sarkvidéken. A cikk szerint az expedíció

600.000 négyzetkilométernyi föld területet fedezett fel, ami megfelel a mai Németország területének.

Érdekes következtetést von le mindebből a tanulmány, amikor megállapítja, hogy az expedíció felfedezései alapján

Németországnak jogigénye támad arra, hogy az eddigi ismeretlen antarktísi területeken felségjogokat gyakoroljon.

Lakatlan területek birtokbavételéhez a nemzetközi jog szerint:

1. okkupációs szándék (a terület birtokbavétele),

2. az uralom állandó gyakorlása szükséges.

A birtokbavétel szándéka megvan, az uralom gyakorlása délsarki területeken lehetetlen s ezt egyetlen állam sem gyakorolja. A Déli Sark szárazföldjét

Anglia, Ausztrália, Újzéland, Franciaország és Norvégia nemrégén földrajzi szektorok szerint felosztották egymás között, azonban ezt a felosztást Németország anskidején nem vette tudomásul.

Kérdés, milyen álláspontra helyezkedik a német külpolitika délsarki területi igényekkel szemben, kétségtelen azonban, hogy nemzetközi jogi szempontból a legérdekesebb problémák egyikét veti fel a »Schwabenland«-expedíció tudományos sikere.

A magyar kormányzó látogatása a Hortobágyon

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó szombat délután felesége, valamint Kállay Miklós nyugalmazott földművelési miniszter társaságában kirándulást tett a Hortobágyra. Megtekintette a hortobágyi duszasztóműveket, a mátai rizsföldeket, a városi ménest és gulyát, este 7 óra tájban pedig a hortobágyi csárdába érkezett. Itt Németh Nándor vendéglős felesége gyönyörű mezei virágoskertot nyújtott át Horthy kormányzó feleségének. A kormányzói pár megtekintette a csárda magyaros szobáit, majd a csárdában megvacsorázott, tíz óra után pedig Debrecenre át visszatért Kenderesre.

Amerika huszezer menekült német gyermeket fogad be

Washingtonból jelentik: A szenátus bevándorlási bizottsága elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely lehetővé teszi, hogy a legközelebbi két év alatt huszezer, 14 éven aluli német menekült utazhasson be az Egyesült államokba. Ezenkívül elfogadták Reynolds demokrata szenátor az azt a javaslatát, amely — a fentiek kivételével — öt évre felfüggeszti a bevándorlást az Egyesült Államokba. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy az Egyesült Államokban élő külföldiekről ezentul ujjlenyomatokat vesznek.

A palesztinai háboru mérlege

643 halott, 700 sebesült

Jeruzsálemből jelentik: Ez év első hat hónapjában a palesztinai összecsapások során 643 ember esett el és 700 sebesült meg. Az elesettek legnagyobb része arab. Az angol katonaság és rendőrség 45 halottat vesztett.

A Reuter-iroda jeruzsálemi jelentése szerint Palesztinát hat közigazgatási kerületre osztják.

Japán intervencióval akarják hazahozni Gyóni Géza hamvait Szibériából

Ady sírja mellé temetik Gyóni Gézát

Budapestről jelentik: Június 25-én volt huszonkettedik évfordulója a szomorú napnak, amikor a világháború híres magyar katonaköltője, Gyóni Géza a krasznójarszki hadifoglyokórházban rettenetes szenvedések között elhunyt.

Amikor a csereakció lebonyolítása után életben maradt katonák az orosz rabságból hazatértek, megalapították a Gyóni Társaságot, amely azóta a költő kultuszának ápolása terén buzgólkodik. A társaság főfeladatául azt a kegyeletes eszmét tűzte ki, hogy a tragikus véget ért poéta hamvait

Szibériából hazahozatja és magyar földben helyezi el örök pihenőre.

A Gyóni-hamvak hazaszállításának ügyét már teljesen előkészítették. E célra — mint a társaság vezetőségétől értesülünk — társadalmi uton tízezer pengő gyűlt össze, mely összeg a költségeket fedezi. A szibériai exhumálást és hazaszállítást a Székesfehérvári Temetkezési Üzem fogja lebonyolítani, ahol már elkészítették az ólommal bélelt magyar fakoporsót, amely a költő hamvait majdan magába fogadja.

A SZOVJET-KORMÁNY AKADÉKOSKODIK

A kegyeletes ügyben a külügyminisztérium engedélyével már lefolytak a nemzetközi tárgyalások. A szovjetkormány sokáig ellenezte a hamvak elszállítását. Okul a babonás szibíriások babonás életfelfogását hozta fel, akik

minden erejükkel megakadályozzák, hogy határaikon halott embert vigyenek keresztül. Azt tartják, hogy ily esetben a jég elveri terméseiket.

Amikor évekként ezelőtt a diplomáciai összeköttetés Magyarország és Szovjetország között helyre állott, Jungert Mihály moszkvai magyar követnek hosszas tárgyalások után sikerült a szovjetkormányt addigi merev álláspontjának megváltoztatására rábírni. A moszkvai kormány — mint Bekszadián Alekszej volt budapesti szovjetkövet hivatalosan közölte — a Gyóni-hamvak kihantolásába és elszállításába beleegyezett. A terv megvalósítását azonban ez ideig az ázsiai zürzavaros viszonyok késleltették és végrehajtását későbbi időre halasztották.

A lefolytatott nemzetközi eljárás során legnagyobb érdeklődésre számíthatnak a varsói tárgyalások, amelyek a lengyel nemzet barátságát jellegzetesen tükrözik viszsza.

A lengyel kormány lelkesedéssel karolta fel a kegyeletes magyar ügyet.

Kimondotta, hogy a magyar Gyóni Lengyelország hősihalottjának tekinti. Elhatározta, hogy a majdan lengyel földre érkező koporsóját díszes katonai kísérettel szállítja az országon keresztül Przemysl váráig, ahol felravatalozzák

és mellette magyar-lengyel gyászünnepséget rendeznek.

A KÖLTŐ SIRJA

Az ilyen módon előkészített kegyeletes terv megvalósítása ujabban a diplomáciai viszony felbontása miatt megakadt. Azóta a Gyóni-kultusz hívei leginkább azon buzgólkodnak, hogy a költő sírjának mai állapotáról hiteles adatokat szerezzenek.

Megbízható szibériai levelekből már megállapították, hogy

Gyóni sírdombja a krasznójarszki raktemetőben ma is épségben áll

és így exhumálása elé nehézségek nem gördülnek. Megtudták azt is, hogy a poéta testvéröccsének, Achim Mihály honvédfőhadnagynak szomszédos nyugvóhelyét a lepergett huszonkét esztendő alatt a föld — elvelte. Minthogy azonban a hazatért hadifoglyoknak a krasznójarszki temetőről pontos térkép áll rendelkezésükre, megvan a remény, hogy Achim főhadnagy földi maradványait is meg fogják találni.

Eldöntötték már a költő magyar sírjának vitás kérdését is. A Gyóni-hamvakra ugyanis a poéta szülőhelye — a pestmegyei Gyóni

községe — tartott igényt. A gyóniak azt tervezték, hogy a költő emléktáblával megjelölt szülőháza elé díszes mauzóleumot emelnek és ide helyezik el Szibériából majdan hezekerülő hamvait. Felmerült az a gondolat is, hogy Kossuth Lajos élesapjának, Kosuth Lászlónak a községi temetőben porladó földi maradványait kihantolják és Gyóni mellé temetik el. Ezeket a terveket azonban a Petőfi- és Gyóni Társaságok ellenezték és azt az álláspontot foglalták el, hogy

Gyóni sírjának az ország fővárosában van méltó helye.

Igy abban történt megállapodás, hogy a Szibériából hazatérő poétát a Kerepesi-ut melletti sírkertben Ady Endre sírja mellé fogják eltemetni.

A hazaszállítás megrekedt problémája körül utóbb új terv merült fel. Mióta ugyanis Magyarország és Szovjetország között a diplomáciai összeköttetés megszakadt, orosz földön a magyarok védelmét a japán követségek vették át. Azóta illetékes körökben tapasztalják, hogy a japánok — akik a valágháború alatt is ott rekedt hadifoglyainkat jelentősen támogatták — most is megértéssel látják el a magyar embervédelmet. Az általános ismert japán szimpátia vetette felmost azt a gondolatot, hogy

a Gyóni-hamvakat japán intervencióval kíséreljék meg hazaszállítani.

Ez irányban most folynak a tárgyalások, amelyeknek sikerében a Gyóni-kultusz hívei erősen bíznak.

E. B.

Szeptemberben újra megnyílik a beográdi magyar tanítóképző első osztálya

A közoktatásügyi miniszter június elsején kelt 6441. számú rendelete értelmében a beográdi magyar tanítóképző első osztályába 30 növendéket vesznek fel szeptemberben. Csak jugoszláv állampolgárok jelentkezhetnek. A beográdi magyar tanítóképző első osztályába való felvétel iránti kérvényeket

augusztus hó 24-től kezdve kell beadni a tanítóképző igazgatóságához.

A kérvényhez a következő iratokkal kell csatolni: 1. Középiskolai bizonyítvány. 2. Keresztlevél. 3. Hatósági bizonyítvány arról, hogy a jelentkező nem nős. 4. Ha a jelölt nem közvetlenül a középiskolából jelentkezik a felvételre, ugyerköcsi bizonyítványt is kell mellékelnie.

A tanítóképzőbe nem vesznek fel olyan elsőosztályú tanulókat, akik 1939 évi december hó 31-én elmultak 17 évesek.

A magyar tanítóképző első osztályába való felvételre vonatkozólag Vámos János tanár adja meg a további felvilágosításokat. Szentá, Cara Urosa ut. 10. sz.

A sztáribecsei reál-gimnázium évvégi eredményei

A sztáribecsei reál-gimnázium évvégi eredményei a következők: Az intézetbe beiratkoztak 526-an. Az évvégéig 225-re apadt a tanulók száma. Kifünödő eredménnyel 24 jeles eredménnyel 100 jó eredménnyel 169 tanuló fejezte be tanulmányait. Javító vizsgára 125, osztályismétlésre 83 tanulót utasítottak. A további tanulásra való jogot 4 tanuló veszítette el. A szóbeli érettségi elől felmentették Gyukics Pavla, Mojics Szeván és Paul Jozsef 8. osztályú tanulókat. Kifünödő eredménnyel tettek le az érettségit: Klein Imre, Paul József és Piha Braniszláv, jeles eredménnyel Dinyáski Lázár, Gyukics Milán Gyukics Pánc, Mojics Szeván, 107 érettek Biró László, Velicki Zóra, Vindpassinger György, Gresics Moncsilo, Mándics Szlobodán, Fischer Tibor, Dzsígurszki Petár, Javitó vizsgára 7. osztályismétlésre 3 tanulót utasítottak. Kisérettségi elől felmentették Bojkovics Radmila, Vukina Pelagija, Doroszlóvacski Deszanija, Ivkov Náda, Szubotieski Nesztor, Sztanimirov Miléna és Tatarszki Anica IV o tanulókat. Kisérettségi tettek jeles eredménnyel Bálint Agnes, Jascsenko Tatjana, Márics Koszta, Peják Ruzsica, Szpászics Bojanka, Tucakov Mihos, Findling Osvald, Schumacher Imre, jó eredménnyel Barjaktarov Jován, Baeslics Gyorgye, Bogdanovics Lyubinko, Vészics Miléna, Vitasz Milénko, Vajicsics Milénko, Vukicsévics Mirosláva, Gavrics Milán, Glavardanov Julianna, Damjanovics Miléna, Drobnyák Mirjana, Gyuricsin Borivoj, Ivkov Zsárkó, Jovánovics Jóna, Kapamadzsín Náda, Kosztics Braniszláv, Kurtyanov Verica, Milics Nebojsza, Pejovics Mihájló, Petlyánszki Nikola, Ulakovics Zvonimir, Freund Károly, Dzsígurszki Lázár, Javitóvizsgára 13. osztályismétlésre 8 tanulót utasítottak.

Öt Ku-Klux-Klan tag elrabolt és kótránnyal bekent egy washingtoni újságíró, mert kifogásolták a társasági rovatban megjelent pletykáikat

Newyorkból jelentik: A Virginia állambeli Warrington egyik előkelő klubjában, a County Clubban izgalmas jelenetek játszódtak le néhány nappal ezelőtt. Ebben a klubban táncolt Igor Cassini gróf, a washingtoni Times Herald című nagy lap társasági rovatának szerkesztője.

A fiatal újságíróhoz tánc közben odalépett a klub portása és a fülébe sugta, hogy jó lesz, ha kimegy az utcára és megnézi az autóját, mert

egy másik kocsi ki akarja tolni a helyéről.

Cassini kirohant a klubból. Amikor a kapuhoz ért és körül akart nézni, öt ember ugrott neki. Lefogták és mielőtt az újságíró védekezhetett volna, az egyik támadó villamos zseblámpával fejbe verte. Az öt ember bedobta azután egy autóba, amely vad száguldással rohant kifelé a városból. Körülbelül tíz mérföldnyire vitték támadói a fiatal gróft szédítő száguldással.

Aztán hirtelen egy erdő közepén megálltak. Levették az újságíró, az egyik támadó kivett a zsebéből egy borotvát és fenyegetően megrázva, ezt mondotta a szeren-

csetlen levétköztetett embernek: — Most megleckézettünk alaposan.

— Miért? — kérdezte gróf Cassini.

— Hogy megtanuld, mit irhatsz meg pletykarovatodba édesanyámról és nővéremről

— válaszolt szigorúan az egyik rejtélyes férfi. A másik még erélyesebben hozzátette:

— És hogy megtanuld azt is, ne hozd nyilvánosságra előbb nővérem eljegyzését, mielőtt azt hivatalosan közöljük.

Cassini csak most ismerte fel támadóit. Öt társaságbeli fiatalember volt, valamennyi személyes ismerőse és valamennyien tagjai a Ku-Klux-Klan-nak.

Az öt fiatalember ezután kátránnyal bekente a meztelen újságíró

és tollakat ragasztottak testéhez. Azután otthagyták az erdőben, Cassini nagynehezen elvánszorgott az egyik közeli tanya, ahol segítséget kért. Autón elvitték MacDonald őrnagy házába. Itt különböző vegyi oldatokkal megmosdatták, megsza- badították a vastag kátrányrétegtől és azután kórházba szállították.

A SZERKESZTŐ ASZTALÁRÓL

A VILÁG LEGNAGYOBB ZASZ-LAJA. Julius 12.-én a köztársasági elnök jelenlétében ünneplik a párisi városháza előtti tere na háromszinü francia lobogó 150 éves jubileumát. Ebből az alkalomból felvonják a világ legnagyobb zászlaját. 300 négyzetméter lesz a zászló terjedelme; 37 méteres rudon fog lobogni. Az ünnepen 5000 párisi gyermek éneklie a Marseillaise-t.

CSEREMÜVÉSZET. A délafrikai Fokvárosban fiatal művészek társasága érdekes kiállítást rendezett. Ahelyett, hogy a katalógusban ki nyomatták volna a képek és szobrok árát, minden műtárgy mellé egy cédulát helyeztek s a cédulákra felírták azoknak az árúknak vagy szolgáltatásuknak a listáját, amelyeket a művész hajlandó művéért cserében elfogadni. A listán szerepelt, például egyheti vendégeskedés vidéken, egy öltözet ruha, egy bizonyos számú étkezés valamelyik vendéglőben, egy bizonyos számú színházi jegy.

RÓZSASZIN ÉS ZÖLD PATKÁNYOK. Rosslyn Bruce Sussex grófságbeli anglikán lelkész, aki szabad idejében nagy szenvedéllyel foglalkozik természettudományokkal, zöld patkányokat akar kitenyészteni. Eddig sikerült neki 10 különféle színű patkány kitenyésztesése; vannak rózsaszín, ezüst és kék patkányai.

— De zöld patkány még soha sem született — mondja — s én remélem, hogy egy napon azt is kitenyésztem.

KALAP ÉS KÖZLEKEDÉS. Lowell Selling detroit-i szemorvos szerint a nők autövetetés közben kalapjaik miatt követik el a legtöbb közlekedési kihágást. A felszemükre lehuzott kalapok akadályozzák a látásukat és igazuk is van, mikor azazal védekeznek, hogy nem látták az embert, akit elütöttek.

ELSŐSZÁMU KÖZBARÁT. Az angol szállodások és vendéglősök egyesülete új foglalkozást teremtett. Elhatározta, hogy minden nyaralóhelyen megbiznak valakit az »első számú közbarát« teendőinek ellátásával. Ennek az urnak az lesz a kötelessége, hogy »bemutassa egymásnak a nyaralóhely vendégeit és lehetőleg tegye, hogy valakinek a nyaralását megrontsa az egyedüllét.«

KÖR-ÁSZ MINT REPÜLŐGÉP. A francia brids-szövetség elhatározta, hogy összes tagjai játéknyszerűségének tíz százalékából egy repülőgépet vásárol a francia birodalom védelmére. A repülőgép a »Kör-ász« nevet fogja viselni.

ÖRÜLTEK MODERN FALUJA. Hatalmas új elmeegógyintézetet nyitottak meg az angliai Botley Parkban, Chertsey mellett. Az intézet, mely 1200 beteg befogadására képes, az angol faluk mintájára épült. A betegek 21 épületben laknak; üzletek, műhelyek és iskolák is vannak a telepen. Az örültek falujának közepén kulturpalota emelkedik, hatalmas előadóteremmel.

HÓKUSZ-PÓKUSZ KIÁLLÍTÁS. »Hókusz-pókusz« a címe az oxfordi Bodleian library nyári kiállításának, melyen »a mágiára, bűvésztetre« és rejtélyekre vonatkozó irodalomnak óriási gyűjteménye látható.

Röntgensugárral meggyilkolta két feleségét egy orvos

Halálra ítélték dr. Mortimer Collinst

Newyorkból jelentik: Low Hills közelében, Amerika egyik legbékésebb városában, néhány héttel ezelőtt detektívek jelentek meg és a városka egyetlen szállójának egyetlen vendégét, dr. Mortimer Collins orvost letartóztatták. Az orvos eleinte megjárta a megijett, de aztán hirtelen revolvvert rántott és rá akart löni a detektívekre. Ezek azonban dzsudzsicuval ártalmatlanná tették.

Collins Cincinnati-ban bíróság elé került és az orvos most a siralomházban várja a kormányzó elhatározását, akihez benyújtotta kegyelmi kérvényét. A fő tárgyaláson Collins eleinte tagadt, majd később bevallott mindent és e vádlomából a következőképpen rekonstruálható az orvos nagy bűne. Az orvos, akit általában szép férfinak tartottak, tavaly nyáron megismerkedett egyik rendelő óráján a 18 éves dögizgaz MacGuire Margittal. A leány vérmérgőzésben szenvedett, az orvos rövid idő alatt meggyógyította és a leány azután is több ízben felkeverte. Az orvos nős volt, felesége idősebb volt nála és az asszony tíz évvel ezelőtt pénze miatt vette el. A pénzt Collins elkártyázta. Az orvos Margittal való ismeretsége alatt arra gondolt, hogy elveszi a gazdag leányt feleségül, de az asszony nem akart elválni tőle. Erre Collins tovább is figyelmes férj maradt és amikor 1937 őszén felesége őrbajban megbetegedett, nagy gondnal gyógyította.

A betegség egyáltalán nem volt veszélyes, de az asszony decemberben mégis meghalt. A halotti bizonyítványt maga Collins állította ki és a halál okát szívgyöngeségben állapította meg. Néhány héttel később elvette feleségül MacGuire Margitot. A fiatal

asszony nagyon csalódhatott férjében, mert azt írta rokonainak, hogy lépését megbánta. Collins pénzsóvár és brutális ember. A fiatal asszony még azt a hibát is elkövette, hogy vagyona nagy részét férjének adta.

A fiatal házasság közötti ellentétek azonban egy idő múlva megszűntek és Margit boldogan írta hozzátartozóinak, hogy férje elhalmozza figyelmességekkel. Ez év tavaszán megbetegedett a fiatal asszony. Collins egy kollégájával együtt veszélytelen belső dagánatot állapított meg.

Collins maga kezelte feleségét, a daganat visszafejlődött, az asszony azonban május végére meghalt.

A fiatalasszony halála látszólag nagyon megviselte Collinst, aki öngyilkossággal fenyegetőzött, de végre barátai tanácsára visszavonult a kis hegyi városkába, hogy idegei rendbe jöjjenek.

A rokonok azonban gyanusnak találták a két gazdag asszony hirtelen egymás után bekövetkezett halálát, a hatóságok fordultak és miközben Collins pisztrángra halászott,

exhumálták a két holttestet.

Az elsőnél nem tudtak semmit sem megállapítani, de Margit holttestén kimutatták, hogy Collins

rendkívül erős röntgensugarakkal bombázta ugyszólván a szerencsétlen nőt, ami azután halálát okozta.

Tanu minderre nem volt és az orvosi feljegyzések sem produkáltak bizonyítékot, de viszont a letartóztatás körülményei vallomásra bírták Collinst, aki beismerte, hogy röntgensugarakkal tette el láb alól két feleségét, hogy pénzüket megkaparintsa.

A JÉGHEGYES HŐSEI

Három nemzetközi őrhajó vigyáz az Óceánon a világ forgalmának biztonságára

Newyork, július. Az angol királyi pár kanadai utazásával kapcsolatban az érdeklődés most ismét az Atlanti óceán északi hajóutvonalaiban évenként fellépő

jéghegyveszedelem

felé fordul. Az idén különösen sok jéghegy jelent meg Amerika partjai mellett, a nagy óceánjárók még júniusban is a téli utvonalaikon voltak kénytelenek közlekedni.

A hajózási utvonat áthelyezése az amerikai haditengerészet hidrogáfiai szolgálatának a jelentése alapján következett be. A jelentés kiadására viszont az adott okot, hogy a »Dessau« német gőzös az ugynevezett »A« utvonalon nagy

jéghegygel találkozott.

A hajójáratok utvonalaának áthelyezése a Newyorkban székelő nemzetközi hajózási bizottságtól függ. Ebben a bizottságban képviselve van minden hajózási társaság, melynek hajói az Atlanti óceánon rendes forgalmat bonyolítanak le. Az utvonat áthelyezése a különböző hajóstársaságok hozzájárulásától függ, de természetesen fenyegető hírek hallatára minden vállalat beleegyezik.

A jéghegyek megfigyelése és felkutatása egy másik nemzetközi szervezet feladata. Ez

a nemzetközi jégpatrul, amely három őrhajóból áll. A

szervezet költségeit az a tizenhárom ország viseli, amelynek hajói az Atlanti óceán északi felén közlekednek. A tizenhárom ország a következő: Belgium, Canada, Dánia, Németország, Franciaország, Nagybritannia, Olaszország, Japán, Hollandia, Norvégia, Spanyolország, Svédország, Szovjet-Oroszország és az Egyesült Államok.

A nemzetközi jégpatrul munkájának java a tavaszi és koranyári hónapokra esik, mert a Golf-áram vizébe ekor kerül a legtöbb jéghegy. Ezek Grönland nyugati partjairól indulnak vándorutjukra és három év alatt érik el a Golf-áramlatot. A jéghegyek voltaképpen a grönlandi gleccserek leszakadt tömegei.

Az idén a három hajó, a General Green, a Champlain és a Chelan kitűnő munkát végeztek és óraműszerük pontossággal jelentette a jéghegyek megjelenését.

A jéghegyek nagyon különbözőek. Vannak kis darabokból álló jégmezők, amelyek nem okoznak nagyobb bajokat, de vannak óriási jégtömegek is, amelyek igazán, hegyként emelkednek ki a tengerből. Néhány év előtt a nemzetközi jégpatrul egyik hajója például találkozott egy jéghegyvel, amely 550 méter hosszú és 20 méter magas volt. Ez több mint

36 millió tonna jeget

tartalmazott.

A legtöbb jéghegy, bár kisebb tömegű, mégis 80—140 méter magas szokott lenni. A Golf-áramlat meleg vize aránylag gyorsan végez a legnagyobb jéghegyvel is.

A nemzetközi jégpatrul feladata a jéghegyek helyének megállapításán kívül tudományos vizsgálatok végzése is. Az őrhajók Halifax kikötőjéből indulnak ki és órjاراتuk egy-egy hétig tart. A General Green, amely az újfundlandi St. Johns kikötőjében van regisztrálva, nem vesz részt a heti órjاراتon, hanem

teljesen önállóan

végzi kutatásait. Minden elképzelhető tudományos eszközzel fel van szerelve és megfigyelései szolgálnak a tudományos kutatás alapjául.

A szolgálat ellátásáért a nemzetközi jégpatrul hajóosztíztjei felelősek. Mindegyik négy esztendőig marad a helyén és kéthetenként cserélik a hajókat. A General Green parancsnoka megszakítás nélkül állandó szolgálatot teljesít és

állandóan a veszélyzónában tartózkodik,

hogy megszakítás nélkül végezze feljegyzéseit, amelyek a jéghegyek mozgására, a hideg áramlatokra, a víz sótartalmára és a víz hőmérsékletére vonatkoznak. Ezeknek a megfigyeléseknek annál nagyobb fontosságuk van, miután a jéghegyek általában ködöt árasztanak maguk körül, úgyhogy csak közvetett adatok alapján lehet jelenlétükre következtetni.

Olvassa

a Reggeli Ujságot!

HIREK

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

— Arató ünnep Lászlóvón. A szlovéniai Lászlóvó községben július 9-én arató ünnepet rendeznek, a következő műsorral: délután fél három órakor a lovasok, a búzával megtraktált és feldiszipált kocsi, az arató párok felvonulása zenével; a templom előtt az aratógazda horvát és magyar nyelvű üdvözlő beszédet mond, a tüzoltó érmek kiosztása ugyancsak a templom előtt, diszfelvonulás és végül a község melletti Vuka patak partján nyári mulatság lesz. Este 9 órakor lampionos csónakfelvonulás a Vuka patak vizén.

— BÁCSKOGRADISTEI HIREK. Az egyházi hivatal kimutatása szerint Bácskogradistai község területén június havában született 4 fiú és 1 leány. Elhunytak: Petrov Borivoj 6 hónapos Erdélyben Hraniszláv 14 napos, Péter Jusztó 3 hónapos, Gregus Ferenc 56 éves és Kozárszki Szalma 79 éves korában. Házasságra lépett: Csáviás Velykó-Mándics Julka. Csizmár György-Hangya Böske és Urbán Károly-Baló Irénnel — Tóth József csuruzi író és ékszerész, akinek »N. S. U.« jelzésű számozatlan motorkerékpárját Bácskogradistén ismeretlen tettesek nemrégien ellopták és Temerin felé menekültek vele, 2000 dinár készpénz jutalmat ad annak, aki a kerékpár, vagy a tettesek biztos nyomára vezet.

— Bombázzák a sztratoszférákat. A moszkvai lapok feltűnő cikkeiben jelentik be, hogy az orosz bombavető és harci repülőgépek legközelebbi gyakorlatukat a sztratoszférákban tartják. Az orosz légiflottának nagy egységei vesznek részt ezen a merész gyakorlaton, amely abból a feltevésből indul ki, hogy az ellenség nagy erővel megtámadja Oroszország legfontosabb stratégiai pontjait északtól a Fekete-tengerig és a támadás után megállás nélkül szédítő sebességgel a sztratoszférákba menekül. A lapjelentések szerint az orosz bombavető gépek sokkal magasabban tudnak repülni, mint a világ bármely harci gépei. Kolkínaki ezredes, az orosz hadsereg egyik legkiválóbb pilótája kijelentette, hogy a saját szerkesztésű repülőgépén, amellyel legutóbb az óceánt átszelte, el tud jutni Európa és Ázsia bármely városa fölé, bombatámadást hajt végre és leszállás nélkül visszatér orosz területre.

— Baranyai hírek. A baranyai Boda községben Kocsis Mihály özszevesztett Nagy János legénnyel. Mindketten megsérültek. — Dubosevica községben Kuratics Járkó kereskedőségét kölcsönkérte Urkánics Tádé gabonakereskedő motorkerékpárját, amelyen nekiment egy utazóknak. Az összeütközés következtében a motorkerékpár benzinjé felrobbant és Kuratics súlyos égési sebeket szenvedett, úgy, hogy be kellett szállítani az osztrák kórházba.

A főkéletes csend

Ismeretes, hogy a szakemberek pár év óta kísérleteket folytatnak a főkéletes csend megteremtésére, a városi forgalom kellős-közepén. Főkép egészségügyi szempontok irányítják őket; mind több orvos mutatott rá arra, hogy a modern ember idegzetét tönkreteszi a mai életformákkal járó százféle lármá; sok kedélybeteg segít a párhetes »csendkurán«.

Most végre Hollandia egyik legszebb városában: Utrechtben sikerült egy falakkal határolt helyiségbe bezárni a teljes csendet. Evégből két szobát építettek, mégpedig úgy, hogy az első, nagyobbik szoba dobozként veszi körül a közepébe helyezett kisebbiket. Mindegyik szoba falai hat téglarétegből állanak; a téglák nyílásait löszörrel tömték be és hat réteg közé parafa-, meg falapokat ágyaztak. Ezenkívül a külső szobát ólomlemezekkel burkolták körül, amelyeknek külső síkjára még zsindele-, növényi moszat- és vastag papírrétegeket halmoztak. Ennyi bonyolult óvintézkedés árán végre elérték, hogy bent, a második szobában, a legcsekélyebb neszt sem lehet meghallani a külső világ összetett morajából; még a legérzékenyebb zajfelvevő műszer mutatója is mozdulatlan marad.

Ez érdekes berendezkedés segélyével az orvosok tanulmányozhatják az »abszolút« csend hatását az emberi szervezetre. És alig pár hét alatt arra a különös felfedezésre jutottak, hogy az ilyen gyógykezelés, amiből kezdetben megnyugtatta a betegeket, hat-nyolc nap múlva még idegesebbé teszi őket, mint a lármás külvilágban voltak. Egy amszterdami idősebb hölgy, akit benttartottak a halálosan csendes szobában, már öt nap múlva könyörögni kezdett, engedjék ki, mert megőrül. Egy házigazda fiatalember az első napokban kitűnően érezte magát, egy hét múlva azonban panaszoknál kezdett, hogy régi szorongás-érzetei felfokozódtak, fél ettől a hideg, tunya, közömbös csendtől. Így igazolódik be Amundsennek, a világhírű norvég sarkutazónak egyik megfigyelése. Amundsen »Úti élményeim« című kötetében elmondja, hogy a Déli Sarkon olyan jégmezőre került, ahol tökéletes csend vette körül. Pár óra múlva menekülni szeretett volna. »Soha, sehol nem éreztem ennyire tisztán — írja — a halál közelségét, a megsemmisülés lényegét. Azóta tudom, hogy a halált nem lehet sem az éjszakához, sem az üresség képzetéhez hasonlítani: a halál ez a végtelen, határtalan, emberen, anyagon, időn kívülálló, örökké idegen csend.«

Hála az utrechti szobának, a holland orvosok ma már a »csendkurát« csak megfelelő adagolásban, a beteg egyéni adottságainak figyelembevételével rendelik el.

— A NAPOZÓ ANGLIA. A Times írja: »Egy vagy kétheti napsütés elég ahhoz, hogy egészen átalakítsa a mindkét nembeli, rendszerint flegmatikus angolt. Levethetnek minden ruhát, amit az illendőség sérelme nélkül levethetnek, kalap nélkül járnak, nem szégyelnek nyilvánosan szendvicseket és gyümölcsöt enni. A »Lidók« és uszómedencék nyüzsgőnek az élettől. A napfürdőzés fardaságos kultusszá válik, mely olyan kitartást és részletekre irányuló figyelmet követel, hogy az üzleti életben toronymagas sikereket eredményezne. Hivatalban és gyárban a bronzos arcok, vörös nyakak és mahagóni-színű kezek inkább a trópusokra, mint erre a zordon éghajlatu szigetre emlékeztetnek...«

— PETROVOSZELŐI HIREK. Az eljárás tudatja az érdekeltekkel, hogy az udvarokba való berakodásokhoz ő adja az engedélyt s aki kérvényezi annak pontos ucca és házszámot kell bemondani hogy a bizottság ezonnal megállapíthassa, engedélyezhető-e a berakodás. — Aratógépekkel csak az aratógéptulajdonos gazdák arathatnak. Aratógépeiket még kölcsön sem adhatják, sem a rokonoknak sem a szomszédoknak. — Nagy részvét mellett temették el szombaton Fazekas Istvánné szül. Pece Matild 19 éves fiatalasszonyt, aki kéthetes kislányt hagyott hátra. — Junius havi anyakönyvi kimutatás szerint 6 pár kötött házasságot, születtek huszonketten, meghaltak: Kaszticher Ignác 84, Sztálics Mária 9 hónapos, Milán Ferenc 7 napos, Demeter Sándor 38 éves, Pece Mihály 17, özv. Szabó Józsefné 50, Szalonnás Antalné 57, Szalma Judanna 28 napos, özv. Fekete Jánosné 59 éves és Fazekas Istvánné 19 éves korában.

— Szentai hírek. Csincsek Endre joghallgató, Csincsek Endre gimnáziumi tanár fia a szubotcai jogi fakultáson jogi diplomát szerzett. — Kirjákovic Braniszláv városi főszámvevő hat heti szabadságra ment. Szabadságának ideje alatt dr. Felsőhegyi András adóügyi tanácsnok helyettesíti. — Hulik József Párisban élő szentai cipész százezer frankot nyert a francia osztálysorsjátékon. — Az állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt fél év alatt 123 házasságot kötöttek, a születések száma 332, a halálozásoké pedig 244 volt. — Julius 10-ig be kell jelenteni a városi gazdasági hivatalban az összes két évesnél idősebb méneket. Ugyancsak be kell jelenteni a 3 éves és idősebb kancákat is statisztika összeállítás céljából.

— TISZTESSÉGTelen VERSENY. Különös hadakozás tartja igazlomban Haustont, Texas legnagyobb városát. A bázok és vendéglők pincérei, szakszervezetük útján, hadat üzentek női kollégáik túlságosan könnyed és hiányos öltözékének. A houstoni pincérek híreszek székszeplőjükről s a nyári hónapokban shortban vagy fürdőtrikóban és fürdőköpenyben, »hollywoodi mosollyal« szoktak felszolgálni. A férfi pincérek az ilyen versenyt nem tartják tisztességesnek és szakszervezeti titkáruk, Jack Barniley felszólította a pincéreket, hogy három nap alatt változtassanak öltözködésükön. A houstoni erkölcsklub hölgyei egész tekintélyükkel támogatják a pincérek akcióját. A pincérek az ultimátumra még nem válaszoltak, de hír szerint nem hajlandók férfi kollégáik követelését teljesíteni.

— Két éve nem fizetett lakbért, mert halott volt. Párisból jelentik: Gaston Aubert, caeni lakos közel két esztendő óta nem fizetett lakbért. A hatóságok többszöri írásbeli felszólítására Aubert egyszerűen nem adott választ. Végül is a rendőrség emberei megjelentek Aubert lakásán, hogy erőszakkal kiűzzék a hanyag lakót. A kopogtatásra Aubert nem válaszolt, mire a rendőrök feltörték az ajtót. Az ágyon egy csontvázszerűvé aszott holttest hevert. Orvosi szakvélemény szerint Aubert halála legalább másfél évvel ezelőtt következett be, valószínűleg szívbénulás következtében. A házmaster, aki az Aubert címére érkezett gyér postaküldeményeket szokás szerint az ajtónyíláson csuszította be, nem sejtette, hogy lakója már régóta nincs az élők sorában.

— Bezdáni hírek. Bezdánban Szlavik Sándor gyógyszerész rendezése mellett szabadtéri színpadon előadják a »Tündérszerelm« című zenés játékot. — A bezdáni dunaparton strandfürdőt létesítenek, amely néhány nap múlva megnyílik.

— Tízezer álkoldus sarcolja a newyorkiakat. Newyork város utcáin, William Hodson népjóléti biztos kimutatása szerint, legalább tízezer álkoldus sarcolja a jószívű közönséget. Évi jövedelmük több mint 1500 millió dinár. Hodson jelentése felemelíti egy vak uccai hegedűs esetét, aki kijelentette, hogy csak akkor vonul vissza az »üzleti« tevékenységtől, ha a város megtéríti havi átlagos keresményét, amely nem kevesebb mint 1250 dinár. Az álkoldusok zöme céhekbe és szövetségekbe tömörül, amelyek a zsarolóbandák összes csel fogásait alkalmazzák fizetelmükben. A főpolgármester, Hodson leleplezése következtében, felfüggesztésére figyelmeztette a közönséget, hogy koldusoknak ne adakozzanak, mert az igazi inségesek közsegélyben részesülnek.

GEIER, BAUER, ARDILLA
és egyéb világmárkás kerékpárok és alkatrészek olcsó áron kaphatók:
„RADIO LUX”
NOVISZAD, Kralja Alekszandra ulica 24

— Aranyéremmel tüntették ki egy kutyát. Nem kutyakiállításán, vagy pedig szépségversenyen nyerte el Niger, a hatalmas dán dog, egy párisi kereskedőnek a kutyája az aranyérmét. Ezzel a kitüntetéssel az Állatvédők Egyesülete díszítette fel. Az történt ugyanis, hogy Niger egyik kollégája nagyon megbetegedett és bár az orvosok mindent elkövettek, a szép, kedves állat menthetetlennek látszott. Ekkor az egyik orvosnak az a gondolata támadt, hogy vérátömlesztéssel kellene megpróbálkozni. Több állatot megvizsgáltak és a hatalmas Niger vért találtak a legalkalmasabbnak. A derék állat a műtét alatt nyugodtan viselkedett és vérével sikerült is megmenteni a beteg kutyát. A kísérlet nemsokára megismételték és ez ugyancsak a legjobb eredménnyel végződött. Niger egészséges vére tehát két kutya életét mentette meg. Az Állatvédők Szövetsége ezért adományozta Nigernek az aranyérmét és ezt ünnepélyes keretek között akasztották nyakába.

Szárazbaú + tőkemag disznótoros vacsora

BESZÁMOLÓ EGY NAGYJELENTŐSÉGŰ MAGYAR TALÁLMÁNYRÓL A NÖVÉNYHUSRÓL

(Budapest, július). Évtizedek óta számtalanszor kísérleteznek a vegyészek egy huspótlószert feltalálásával és sokan próbálkoztak az u. n. növényhús felfedezésével. Az ilyen találmányról a gyakorlatban eddig mindig kiderült, hogy nem tökéletes.

Mint ez a tudományban annyiszor megtörtént, most is a véletlen segítségével oldódott meg a probléma. Egy fiatal magántisztviselőnek, névszerint Nagy Jánosnak sikerült tisztán növényi anyagból készült

elsőrendű huspótlószert készítenie.

Mielőtt a nagyhorderejű találmány felfedezésének érdekes mozzanatait ismertenénk, az alábbiakban a feltalálónak egy hiteles okmányát közöljük másolatban.

»A növényhús kétségkívül jelentős és hatalmas perspektívájú magyar találmány, mely iránt intervenciónkra a legkompetensebb körök érdeklődnek és komoly megfontolás tárgyává teszik annak bevezetését, melyhez minden komoly remény meg is van. Mi készséggel igazoljuk, mint országos feltalálói érdekképviselet, hogy Nagy János megérdemli a támogatást, hiszen találmányának sikere kézenfekvő és csak a közeljövő kérdése annak eredménye. Tisztelettel Magyar Feltalálók Országos Szövetsége, Bálint István ügyvezető igazgató.«

Középtermetű, jómegjelenésű, 40 év körüli férfi Nagy János. Arra a kérdésünkre, mi adta neki az ösztönzést kísérleteinek megkezdésére, ezt válaszolja:

— Néhány év előtt olvastam egy külföldi lapban hasonló tepszer felfedezéséről. Később sokat gondolkodtam ezen a cikkben, a fizetésem kicsiny volt, mindent el kellett követnem tehát, hogy családomnak enni adhassak. Kísérleteztem mindenféle növényvel, próbálkoztam burgonyával, kalarábával, sárgarépával, az eredmény azonban egyiknél sem volt kielégítő. Néhány héttel ezelőtt azután, amikor

száraz babból és tőkemagból

készült kivonatkeveréket sütöttem ki kevés zsírban, azt tapasztaltam, hogy a keverék íze semmit sem különbözik a hús ízétől.

— Aznap este egy régi barátomat vártuk disznótoros vacsorára. A feleségem vidéki rokonaitól vártuk ugyanis disznóolésból származó »hazait«. A várva-várt csomag azonban egyre később. Késő délután elhatároztam feleségemmel együtt, hogy találmányomból készítünk disznótoros vacsorát. Így is történt. Este nagy adag párolt káposztával körítve tálalta fel feleségem a »mühurkát.« Étkezés után vendégünk kijelentette, hogy ilyen jó hurkát eddig még sohasem evett.

Osszemosolyogtunk feleségemmel. A gyakorlat igazolta találmányom sikerét: Elkészítettük a »huspótlót«.

— Azonaj érintkezésbe léptem a Magyar Feltalálók Országos Szö-

vetségénél Bálint István ügyvezető-igazgatóval, aki a legszívegyesebben fogadott. Ott nyomban kipróbálták találmányomat.

Nagy János most táskájából kis celcfanba csomagolt narancssárga port vesz elő. Büszkén mutat rá, majd így folytatja:

— Ebből a porból pogácsákat készítettünk. Néhány jelenlévő ur megízlette és kijelentette, hogy megfelel a legtökéletesebb húsoknak.

KÖZGAZDASÁG

Mit jövedelmeznek a jugoszláv állampapírok?

Nyári üzlettelenség mellett, szilárd ártolyammal bonyolódott le a júniusi záró beográdi értéktőzsde

— Saját munkatársunktól —

A nyári szezón és a szabadságolások a beográdi értéktőzsde forgalmában is megmutatkoznak. Mintegy három hét óta, a devizaforgalom egyre csökken. Mig június első felében, a heti devizaforgalom 65—70 millió dinár körül mozgott, addig a hó utolsó hetében már csak 36 millió dinár értékű deviza kötés volt. A német márka árfolyama, az utóbbi napokban, ha jelentéktelenül is, de csökkenőben és 14.22—14.25 dinár körül alakult ki. Kötöttek június utolsó hetében körülbelül másfél-millió márkát. Gyenge volt a prágai korona. Általában, a cseh-morva protektorátussal gyenge üzletmenete következtében, a prágai korona csak nehezen tudja tartani a jugoszláv-cseh protektorátus pénzügyi egyezményben megállapított 1:1.50 árfolyamot. A görög árubont változatlan árfolyammal 31.25-el jegyzik s a heti forgalom általában alulmarad a két millió drachmánál. Az angol font is változatlanul 269—270 dinár s a forgalom az utóbbi héten határozottan erősödött. Majdnem hatvan-ezer angol font került a tőzsde devizaforgalmába. Olyan összeg ez, amelyre már hetek óta nem volt példa. A dollár ugyancsak szilárd és 55.18—55.25 körül volt benne némi üzlet. A francia frank is változatlanul tartott, 1.47—1.48 körül. Csökkenőben volt a belga és holland forint, mely utóbbi ezuttal már csak 29.10, szemben az előző hetek 29.25, 29.40 kurzusával.

Az értékpapírüzlet ugyancsak a nyári hangulat jegyében bonyolódik. Kinálat ugyan nincs, ezzel szemben a kereslet is alábbhagyott. A múlt héten

a beográdi értéktőzsde értékpapírforgalma öt és félmillió dinár volt,

a tavaszi hónapok heteinek hetnyolc millió dinár kitevő kötései-vel szemben. Legnagyobb üzlet volt a 2½ százalékos hadi kártalanítási kötvényben, amelyből a heti

Azóta természetesen folytattam a kísérletezést. Különböző fűszereket kevertem a »huspótlóhoz« és most már ott tartok, hogy találmányomnak a tápértéke, a szakértők szerint, a liba húzával vetekszik. Amellett minden vegetáriánus részére is pótolja a húst, miután a huspótlóból készült töltelék a hús vagy kolbász élvezésének illuzióját kelti és ennek ellenére növényi étel. A külföldi is erősen érdeklődik találmányom iránt. Egy európai államtól már kaptam is ajánlatot és ez az ország a gyarmati katonasággal szeretné megkedveltetni a »növényhúst«.

Nagy János elmondta még, hogy tárgyal egy magyar érdekképviselettel. Azt szeretné, ha a találmánya legelőször idehaza aratna sikert.

V. P.

kult (százalékban)

2½% hadi kártalanítási kötv.	5.40
6% dalmát agrárkötvény	7.—
8% Blair	7.96
7% Blair	7.45
6% Begluk	6.85
4% Agrárkötvény	6.40
7% beruházási kölcsön kötv.	7.—
7% stabilizációs kölcsön kötv.	7.15
7% Seligmann	7.—

Párisban, az értéktőzsde, az elmúlt héten több jugoszláv járadékkötvényben élénk üzletet bonyolított le, így főleg a 7% 1931. évi kötvényből 322 és az 5% 1933. évi kötvényből 119 frank ár. folyamán.

Előreláthatólag, a júliusi és augusztusi értéktőzsdei forgalom még lanyhább lesz. Csak szeptember hozza majd meg a megszokott üzletet és élénkülést, feltéve, ha a világpolitikai bonyodalmaktól továbbra is annyira távol tudja magát tartani a deviza és az értékpapírok mai nyugodt, tartós üzletmenete.

««(III)»»»

□ Bombavető repülőgépekkel az erdőtüzek ellen. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok évente hatalmas kárt szenvednek a meleg időszakban ugyszólván szabályosan jelentkező erdőtüzek miatt, melyek néha rendkívüli kiterjedésű területeket perzselnek fel. A nagy nemzetgazdasági kár csökkentésére mozgósították a korszerű technika minden vívmányát; a veszélyeztetettebb pontokon tűzérsegeket és megfigyelő tornyokat állítottak fel, melyek egymás között és a központi tűzérseggel rádió útján érintkeznek és rádióval felszerelt gépkocsik járőrök portyázzák a vidéket, hogy az első láng fellobbanására azonnal utnak indíthassák az erdőtüztöltő-osztagokat. Maga az erdőtüztöltés azonban nagy fizikai nehézségekkel jár; ezért újabban nagy teherbírásu bombavető repülőgépek szállnak a lángban álló terület fölé és tartályaikból vizet, vagy tüzet oltó vegyi anyagokat árasztanak rá. Az anyagok egyszerre nagy mennyiségben érik a tüzet, úgy hogy erőlyes és rögtöni oltó hatást fejthetnek ki. Az új eljárás most áll kipróbálás alatt, de még sok fogyatékosága van, amit csak a sorozatos kísérletek folyamán küzdhetnek majd le. A légi tüztöltőnek a katonai bombavető pilótáéhoz hasonló gyakorlattal kell bírnia, hogy pontos célzásaival mindig »telibe találja« a tűz gócpontjait; míg azonban a katonai bombavető a légvédelmi ütegek tüze miatt általában csak nagy magasságból támadhat, az »erdőtűzbombázónak« alacsonyról kell dolgoznia. Ez azonban egyáltalán nem könnyíti meg, sőt még körülményesebbé és veszélyesebbé teszi feladatát, mert a gép az erdőtüz füstfelhői, sőt felcsopkodó lángnyelvei közé kerülhet. Az erdőtüztöltő repülőgépek munkakörébe tartozik még az erdőtüzek által körülzárt örállo-mások legénységének ellátása, ledobott élelmiszersomagokkal és szükség esetén a szabad természetben bajba került személyek elszállításá. Mindezekre a célokra az Egyesült Államok Erdészeti Hivatala (U. S. Forest Service) legutóbb nagy, 450 lóerepü gépeket vásárolt, melyek a törzsük fenekébe épített csapóajtón át, önműködően vetik ki a ledobás-
ra szánt anyagokat.

az utóbbi hetekben úgy Londonban, mint New-Yorkban megszilárdult.

Jele annak, hogy a világ vezető értéktőzsdéi a jugoszláv államvezetésben a béke és a munka szelíemét látja, értékeli s tudatában van annak, hogy a világpolitika minden bonyodalma ellenére is, Jugoszlávia a konszolidáció útjait követvén, távol tartja magát minden olyan kötelezettségtől, amely bármely oldalon is háboruba sodorhatná. A Narodna Banka részvényeinek árfolyama változatlanul 7400 dinár és üzlet alig van benne. Ezt a nagyszerű papírt tulajdonosaik erősen tartják. Ritkán fordul elő, hogy hetenkint öt-tíz darab kerüljön a tőzsdére. A kínálatot azonnal üzlet is követi, mindig javuló tendenciával, ami körülbelül heti öt-hat pontot tesz ki. Az Agrárbank részvényei valamivel gyengültek. Kisebbségi pontokban 211—212 árfolyam alakult ki, míg nagyobb tételeknél 215 dinár körül van üzlet. Jövedelmezőség tekintetében, a június havi utolsó hét árfolyamait véve alapul, a vezető papíroknál a helyzet így ala-

A bulgáriai árviz-katasztrófának 38 halottja van

Szófia-ból jelentik: A legújabb jelentések szerint a bulgáriai árviz-katasztrófának 38 halott áldozata van, ezenkívül ötvenen eltűntek, 250 ház teljesen összeomlott, 450 pedig anyanyira megrongálódott, hogy nem lehet benne lakni. Igen sok állat is elpusztult. Az anyagi kárt százmillió évrára becsülik.

Szófia-i jelentés szerint Borisz bulgár király szombaton látogatást tett az árvizsújtotta területeken és a helyszínen beszámoltatott magának a katasztrófáról. A belügyminiszter szintén a szerencsétlenség színhelyén van. A Szófiában levő külföldi államok követei részvétüket fejezték ki a bulgár külügyminiszternek.

A pápa a Szent Szilveszter-renddel tüntette ki a szentszéki magyar követet

Vatikánvárosból jelentik: Apor Gábor báró szentszéki magyar követ szombat délben ebédet látta vendégül a Rómában tartózkodó magyar zarándokokot. Az ebédet jelen volt Maglione bíboros-államtitkár, Montigni, a Vatikán szertartási osztályának főnöke, Tardini, a politikai osztály főnöke és még több vatikáni vezető személyiség. Az ebéd előtt Maglione bíboros-államtitkár átnyújtotta a magyar követnek a Szent Szilveszter-rend nyakkeresztjét, amelyet XII. Pius pápa adományozott Apor bárónak. Este Apor báró a magyar zarándokcsoport vezetőinek tiszteletére a követség termeiben fogadást adott. Vasárnap reggel a lateráni Szent-János bazilikában a zarándokok megkoszorúzták I. Szilveszter pápa emlékművét, majd Serédi hercegprímás szentmiséjén vettek részt. A zarándokok egy része vasárnap délben Serédi hercegprímás vezetésével visszaindult Budapestre.

A zsidótörvény végrehajtása a budapesti operánál

Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint a zsidótörvényt július elsejével végrehajtották a budapesti operaházban és szombaton felmondólevelet kézbesítettek mindazoknak az énekművészeknek és zenekari tagoknak, akiket a törvény értelmében el kell bocsátani. Az elbocsátás mintegy 50 embert érint, akik között a lap szerint világhírű nevek is vannak.

SÜLYOS REPÜLŐSZERENCSETLEN SÉG OLASZORSZÁGBAN

Rómából jelentik: Szombaton Vercera közelében összeütközött két katonai repülőgép. Mindkét gép lezuhant. Kilencen életüket veszítették.

VON PAPAN KÜLÖN MISSZIÓVAL MOSZKVA KÜLDIK

Berlinből jelentik a Havas ügynökség: A német fővárosban úgy tudják, hogy von Papan volt német kancellár, ankarai német követet, aki egy idő óta Berlinben tartózkodik, rövidesen külön megbízásai Moszkvába utazik.

SPORT

A Vojvodina eldöntetlenül játszott Szkoplyében

Vojvodina—Szkoplye S. K. 2:2 (2:1)

A noviszádi Vojvodina vasárnap Szkoplyében játszott ligaselejtező mérkőzést. A délszerbiai nagy hőség miatt a mérkőzést reggel nyolc órakor kezdték, a noviszádiak azonban még így is megsínylelték a meletet.

Az első félidő elején a Vojvodina hatalmas fölényrel játszik és Markovics, valamint Welker góljaival csakhamar 2:0 arányú vezetésre tesz szert. Közben azonban a meleg mindinkább érezhetővé válik és a Vojvodina játékosai is ellanyhulnak. Ezt a szkoplyeiek ügyesen kihasználják és az el-

ső félidő vége felé egy gólt juttatnak a noviszádiak hálójába.

A második félidőben már gyilkosan tűz a nap és a Vojvodina játékosai egészen elbágyvadnak, míg a szkoplyeiek, akiknek megszokott dolog ez a nagy meleg fölénybe kerülnek és még egy gólt küldenek a Vojvodina hálójába. Most a noviszádiak is összeszedik magukat és a nagy meleg ellenére is igyekeznek az eredményt tartani, ami teljes mértékben sikerül is, úgy hogy a szkoplyei mérkőzés 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

A Ferencváros kiverte a Spárta csapatát

Ferencváros-Spárta 2:0 (0:0)

Szombaton délután játszott Prágában a Ferencváros a Spárta csapatával Középeurópai kupamérkőzést. Az első mérkőzés Budapesten volt, ahol a Ferencváros egy gólos vereséget szenvedett és ennek hatása alatt sokan — így a beográdi sajtó is — már eltemették a Ferencvárost. Akik azonban ismerik a Ferencváros szellemét és küzdőképességét azok tudták, hogy a zöldfehérek nem lehet egy vereség után eltemetni hiszen a múltban a középeurópai kupamérkőzéseken sikkel merészebb húszarvagással is keresztül törték már magukat. Ezt nagyon jól tudták Prágában is és ezért a Spárta komolyan vette ellenfelét.

A szombat délután hat órakor kezdődő mérkőzésen 20 000 ember jelent meg, hogy szemtanúja legyen a két csapat nagy küzdelmének. A Ferencváros a mérkőzés kezdetétől fogva kezében tartotta a vezetést. Gólt azonban részben a cseh védelem erőssége, részben pedig sorozatos belsikerük következtében nem érhetett el. Egy ideig pedig a zöldfehér csatársor tagjai kö-

zött sem volt meg az a megértés, amely a győzelem kivívásához feltétlenül szükséges.

A második félidőben azonban magára talált a Ferencváros csatársora és a magyar csapat hatalmas iramban kezdett játszani, tudatában annak, hogy a győzelem a középeurópai kupamérkőzésekben való továbbjutást jelenti. Feltámadt a Ferencváros régi híres küzdőszelleme és a csatársor sokszor valószínűsítő ostromzár alá fogta a prágaiak kapuját. Az első gól a 25 percben esett: Sárosi III. a két cseh hátvéd között álló bányájának adja előre a labdát, aki csellel tisztára játssza magát és tíz méterről védhetetlen lapos gólt lő. A 29. percben Gyetvai Kiszely elé játssza a labdát, aki hét méterről a balsarokba továbbítja azt. Néhány izgalmas perc következik ezután, de a mérkőzés kimenetelén ez már nem változtat és így a Ferencváros 2:0 arányú győzelemmel nemcsak kikészítette budapesti 2:3 arányú vereségét, hanem biztosította továbbjutását a középeurópai Kupa mérkőzésekben is.

AZ OLASZ—MAGYAR ATLÉTIKAI VERSENY

Torinóban mérköztek szombat és vasárnap az olasz és magyar atléták. Az első nap eredményei a következők voltak:

Rudugrás: Romeo (olasz) 415; 2. Zsuffka (magyar) 390 cm; 3. Bocutt 380 cm; 4. Csányi (m) 370 cm.
200 m síkfutás: 1. Mariani (o) 21.5 mp; 2. Gonelli (o) 21.8 mp; 3. Sir (m) 22.1 mp; 4. Nagy (m) 22.2 mp.
Diszkoszvetés: 1. Obervéger (o) 49.38 m; 2. Consolini (o) 47.78 m; 3. Kulitry (m) 47.73 m; 4. Madarász (m) 46.62 m.
400 méteres síkfutás: 1. Lanzi (o) 47.2 mp; 2. Missoni (o) 48.2 mp; 3. Vadas (m) 49.1 mp; 4. Görköl (m) 49.7 másodperc.

Távolugrás: 1. Maffei 742 cm; 2. Gyurics (m) 725 cm; 3. Bolog 713 cm; 4. Vermes (m) 674 cm.
Gerelyvetés: 1. Várszegi (m) 67.68 m; 2. Rákhely 60.18 m; 3. Testa 59.49 m; 4. Rossi (o) 58.24 m.

5000 méteres síkfutás: 1. Csaplár (m) 14:48.4; 2. Beviacqua (o) 14:49.2; 3. Szabó 15:01.3; 4. Sestini (o) 15:27.

Rövid sport hírek

A testnevelési miniszter letiltotta a noviszádi boxversenyt. Szombaton este nagyszabású boxversenyt akartak Noviszádon rendezni. Minden előkészület megtörtént már a verseny megtartására, amikor szombaton a késő délutáni órákban megérkezett a testnevelési miniszterium sűrűnyű, amelyben megtiltotta a verseny megtartását. Így természetesen nem is tarthatták meg a versenyt.

A Puncsec-Flórián vegyes páros győzelme Wimbledonban. A wimbledoni teniszverseny vegyespáros második fordulójában a Puncsec-Flórián páros 6:3 6:1 6:2 arányú győzelmet aratott a Manon-Stresen páros felett.

ÁLTALÁNOS ÉRDEKTELENSÉG MELLETT FOLYT LE A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉGI KÖZGYÜLÉS

A szubotikai alszövetség tegnap délelőtt tartotta a Lloyd helyiségében ez évi rendes közgyűlését, általános és eddig még elő nem fordult érdektelenség mellett. A közgyűlésen mindössze husz delegátus képviselte az 53 együletet.

A közgyűlésnek két érdekessége volt: az egyik, hogy a titkári jelentést senki sem bírálta, a másik pedig az, hogy semmiféle indítvány sem érkezett a közgyűléshez. Így félóra alatt véget is ért a szubotikai alszövetség közgyűlése.

Dolyanin Szeptán elnök már régebben lemondott és ezért a közgyűlést Szele Mihály alelnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és ifj. Hadzsi Kosztát a jugoszláv labdarugó szövetség k. küldöttét. A titkári jelentést Szegedinszki Nesztor olvasta fel. A jelentésben a megszokott adatok voltak a szubotikai alszövetség múlt évi működéséről. A titkári, pénztárosi és ellenőri jelentés elfogadása után a következő vezetőséget választották meg:

Elnök: Szele Mihály (ZsAK), alelnökök: Rankovics Andrija (ZsAK), Vermes Endre (Sport). Főtitkár: Szegedinszki Nesztor (ZsAK), titkárok: Feisz Antun (SzMTC), Révész Imre (TANK), pénztárosok: Mészáros Antal (Sport) és Mák Antal (ZsAK). Az igazgatótanács tagjai: Makszimovics Milorád (ZsAK), dr. Polyákovics Iván (Zrinyszki) Szelec József (Sport), Buljovics Márkó (SzMTC), Mezei Imre (SzMTC), Krsztovics Dragomir (szombori ZsAK), Krómer József (Apatini S. K.), Szivácski Szever (Jugoszlóven), Guelminó Sándor (Szentai A. K.), Ivanov Vélykó (Obilics), Winterstein László (Száváci A. K.), Ellenőrök: Berger László (SzAND), Vukovics Béla (TANK) és Freit István (Dulcis).

Futball-eredmények

APATIN: Dulcis—Apatini S. K. 5:4 (1:4). Az apatini vidéki kupa mérkőzését a második félidőben mutatott nagyjátéka alapján a Dulcis nyerte.

KUGLI HIREK

Kugli döntő mérkőzések Sztáribecsen. Sztáribecsen most tartották meg az északi és déli csoport újabb döntő mérkőzéseit. Ezuttal a Napred az Első Kugliklubbal és az IKK a Juventuszal került össze. Mindkét meccs nagy közönség jelenlétében folyt le. A napred—IKK mérkőzést a Napred-pályán játszották Risztics biráskodása mellett. A vendéglátó csapat szép játékok után 219:172 faarányban értékes győzelmet aratott az Első Kugli Klub csapata felett. Kiténtek: Megyeri, Kovács, Szabó (Napred), Kobrehel, Gál, Ördög (IKK). — A bajnoki döntő egyik legfontosabb találkozója volt a Juventus—IKK mérkőzés, melyet az IKK-pályáján bonyolítottak le Schmidt bíró vezetésével. Izgalmas és nívós küzdelem után az Első Kugli Klub győzött 238:169 faarányban. A győztes csapatból Szerencsés, Gál és Korhac, a Juventusból Deininger, Beretka és Mendel váltak ki.

SZINHÁZ-FILM

Marlene Dietrich Franciaországba érkezett, a kikötőben nyilatkozott adóügyéről és két francia filmjéről

Le Havreből jelentik: Befutott a kikötőbe a Normandie. Az óceánjárót hatalmas közönség várta a parton és nézte végig az utasok partraszállását. Ilyen válogatot közönség rég utazott együtt. Az elsők között hagyta el a kikötőt Jean Zay francia nevelésügyi miniszter, a világiállításról tért haza. Newyorkból jött Alvarez del Vayo, a volt spanyol köztársasági külügyminiszter. Kijelentette az újságíróknak, hogy egyelőre Párisban szándékozik letelepedni. Az utasok tömegében szinte alig tűnt fel

Voronoff professzor, Mária orosz nagyhercegnő, az egyik Vanderbiltné, egy Morgan-lány és Serge Kousserevitzky, a híres orosz karmester.

De csak ezután következett a háj főnevezetessége: Marlene Dietrich, aki miatt tudvalegőleg a Normandie késéssel érkezett meg. Mint ismeretes, a newyorki indulás előtt az amerikai adóhivatalnokok kissé tapintatlanul, de nagyon erélyesen arra szólították fel az isteni Marlenét, hogy 200.000 dollár adótartozását sürgősen egyenlítsse ki. A filmsztár valamennyi ékszere ott maradt zálog-

ba és csak hosszú vita után, ügyvédek közbejöttével indulhatott el a Normandie.

Az utasok elmondták, hogy a filmsztár a tengeren rendkívül zárkóztan viselkedett.

Kizárólag férjével, Rudolf Sieberrel, lányával, a vele együtt utazó Erich Mária Remarque-al és rendezőjével, Josef von Sternberggel érintkezett. Le Havre-ban nyilatkozott az újságíróknak Dietrich:

— Azt hittem, miután amerikai állampolgár lettem, nem tartozom semmivel a kincstárnak. 75 ezer dollár körüli összeget hagytam az adóhivatal közegeinél. Egyébként ügyvédek már teljes erővel igyekeznek az ügy rendbehozatalán.

Szeptemberben kezdek hozzá első francia filmemhez

és remélem, hogy Sternberg, aki először Zola Germináljának filmváltozatát fogja rendezni Párisban, irányítja majd második francia filmemet.

Marlénén és kíséretén kívül még két másik sztárt is hozott Franciaországba a Normandie. Teljes inkognitóban érkezett Gary Crant és férjével Myrna Loy, aki szabadsága nagy részét Párisban akarja tölteni.

Tekintettel arra, hogy napok

óta Párisban tartózkodik Sonja Henie is, a francia fővárosban úgy látszik az idén tekintélyes számú hollywoodi különítmény jön össze.

URANIA MOZI, Noviszád

(Leszállított nyári helyrak)

Ma bemutató

Az örök vőlegény

Karl Ludwig Diehl, Hilde Krüger, Leo Slezák, Karin Hardt

Pirandello kitűnő vígjátékának brilliáns realizációja

V. BÖRCSÜK ERZSÉBET

vaidasági író

ESZTER

c. új regénye július 1-én jelenik meg

←ra 25 din. Megrendelhető a szerzőnél (Szécsány)

3 csepp

„Növényharmat“

üdit, frissit, hűsít! Hőség idején, bányadtságnál, kimerültségnél utazásnál sportnál homlokra dörzsölve varázslatosan hat! Kockacukron vagy vízzel véve szomjat olt jó közérzetet biztosít. Ez az ezerjő háziszser csak zöld üvegekben valódi. Ára 12 dinár. Kapható patikákban és jobb üzletekben.

190

Dr. Filipon crme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

FIATAL tisztviselő perfekt szerb. német, azonnalra felvétetik. Vadász Béla Noviszád, Vilsonov trg. 8. 4896

Irodai felszerelés

minden iparos és kereskedő részére
csak 198 dinár.

- 3 darab oktáv nagyságu bekötött „SZÁMLA-KÖNYV” nyomással.
 - 2 darab bekötött nagy „SZÁMLA-KÖNYV” nyomással.
 - 3 darab bekötött „Notta” nyomással.
 - 3 darab bekötött „Nyugta”-könyv nyomással, pénzfelvitel nyugtázására.
 - 100 darab levélpapír nyomással.
 - 100 darab boríték nyomással.
 - 3 darab grafit iron
 - 1 darab iron-egyező.
 - 1 darab törölógumi.
 - 6 darab vegyes toll
 - 1 darab itató
 - 1 irat-tartó a posta eltevésére.
- Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat

T. T.

R. BAJ, Zagreb

Draskovicseva ul. broj 16

Otvassa el hól napi hirdetésünket!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futouki put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Felcéló kiadó: **André Dezső**

A kiadóhivatal vezetője: **Blažek Ferenc**

Pretpishta — Előfizetés:

Egy óra 28.— dinár
(kibordó útján 30 din.)

Három óra 80.— dinár
(kibordó útján 86 din.)

Félévre 160.— dinár
(kibordó útján 172 din.)

Iszaki svakodnevno - Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

— A kanonaéletnek a szép női szemek a vezérlőcsillagai! — kiáltotta nekibuzdulva. — Éljenek a nők barátaim!

A fiatalabb tisztok mosolyogva fordultak a tábornok felé. Mi az ördög szállta meg az öreget, hogy ilyen lelkes hangulatban van?

Macszkásy pedig mindenféle vakmerő katonai csínyekről kezdett beszélni s ezenközben ráfordította a szót a zernyesti esetre.

— Már szó, ami szó, tisztelt barátaim, mégis csak páratlan és nagyszerű fogás volt Thököli fejedelemtől, hogy a havasokon átkelve, úgy a hátába osont Heissler uraméknak! Ördögök ezek a bujdosók, nem emberek!

— Nagy bumbaság volt Heissler barátomtól, hogy jobban nem vigyázott magára, — jelentette ki nagy tekintélyesen Leffelholtz generális. — Engem soha az életben nem ért hasonló meglepetés.

— De ha mégis megtörténnék, hogy így váratlanul az ellenség keze közé esnék, mit tenne tábornok uram? — kérdezte Boldizsár ur.

— Ó, az ki van zárva, barátom uram! — hengegett a generális. — Leffelholtz élve nem juthat az ellenség kezébe.

E pillanatban kétoldalt föltáruáltak a szárnyas ajtók és fegyveres csapat nyomult a terembe, körül-fogván az asztalt, amelynél az ur társaság ült. Muskétások voltak, de minden ember kezében meztele kard, felvont pisztoly.

Előttük járt Miska, aki kuruc tisztok volt öltözve s rettentő han-

(187)

gon rákiáltott Leffelholtzra:

— Thököli fejedelem ur önagsága csapata vagyunk! Elfogjuk kigyelmedet, tábornok ur! Adja meg magát!

Pisztolyát a tábornok homlokának szegezte s kivüle ugyanigy tett még négy muskétás, akik oldalt és hátulról vették célba közvetlen közelből a tábornok tar koponyáját.

— Ördög és pokol! — üvöltötte a generális, — megbolondultatok?

Azt hitte a jámbor, hogy a saját muskétásai törtek rá, akiket estére a házba parancsolt.

A többiek elhülve várták a fejleményeket, csak mintha Boldizsár ur somolygott volna a bajusza alatt.

Pedig az ő fejének is pisztolyt szegzett négy ádáz muskétás, akár a Leffelholtzénak.

A tábornok nagy mérgesen föltápáskodott az asztal mellől s így orditozott:

H fenAetaoisnrducmfwyprrrt — A fene vigyen minden részeg bolondot! Hapták az apátok erre arráját. Donnerwetter, szakrament!

— Ne kívánja, tábornok ur,

hogy erőszakot alkalmazzunk! — kiáltotta oly nagy hangon Miska, hogy szinte maga is megjéjt tőle. — Értse meg, Thököli vitézei vagyunk s az ön elfogatására kaptunk megbízást. Ön fogoly, tábornok ur, ide a kardját!

Miskának a szeme oly veszett elszántsággal villogott, hogy a tábornok kezdett komolyan megszeppenni.

— De hisz ezek az én embereim, — dadogta a muskétásokra nézve.

— Eh, elég a szóból, tábornok ur, — mondotta Miska nagy határozottan. — Kuruc huszár ez valamennyi.

— De ez az öltözet...

— Hozzátartozik a mi hadviselőtünkhöz, — felelte Miska. — Mi árepültünk a havasokon, átbujtuk a kulcsiyukon, ki s bejárunk a várak kapuin... Ön fogoly, tábornok ur: megkötözzük, kocsira tesszük s még ma éjjel kiviszük Kolozsvárról: pár nap múlva ott lesz Heissler tábornok ur mellett; legalább nem unatkozik magában. Fel hát, az irtalmát neki.

— S nekem mi sorsot szántak kigyelmedek? — kérdezte Boldizsár ur megadóan, hogy példájá-

val lehangolja Leffelholtzot s elvegye a kedvét az ellenállásnak a gondolatától.

— Kigyelmedre nézve nincs parancunk, — jelentette ki Miska, ámbár ha nem csalódom, ön Maczkásy generális. A fejedelem ur önagsága bizonyosan örvendene, ha kigyelmedet is vendégül láthatná magánál. De hát nincs utasításom rá, hogy a meghívót általyujtsam.

— De hogy a ménkübe jutottak ide kigyelmedek? — kérdezte Boldizsár ur.

— Mint németnek vélt csapat mászkálunk ki-be a kapun.

Leffelholtz, aki egy darabig magábaroskadva állt a pisztolycsövek között az asztal mellett, most hirtelen fölkapta a fejét s úgy elbődült, mintha megszurtták volna.

— De ez lehetetlen, ez képtelenség! Elfogni engem Kolozsvár kellős közepén, engem, a várparancsnokot. Nem élem tul ezt a szégyent!

Kis hja, hogy sirva nem fakadt tehetetlen dühében.

— Nos, generális uram, van egy ajánlatom, — mondotta Miska nagy udvariasan, — ha el méltóztatik fogadni, rögtön visszanyeri a szabadságát.

— Ajánlat? — figyelt föl új reménységgel a vén katona. — Előre is kijelentem, hogy minden föltételt elfogadok, ami a katonai becsülettel összefér.

— Csereajánlat, tábornok ur.

(Folytatjuk)